

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 05 Mart 2025
Sayı : 27

8/67

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

ABD'nin Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'ta askeri varlığını artırmasının stratejik hedefleri ve bu durumun Türkiye'ye olası etkileri, GKRY ve Yunanistan'ın deniz yetki sınırları konusunda izlediği politikalar ve bu politikaların Türkiye'nin menfaatlerine verdiği zararlar ile GKRY ve Yunanistan'ın sürdürdüğü politikalarına karşı Türkiye'nin aldığı ve alması gereken hukuki ve diplomatik önlemlerle ilgili Genel Görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin Kıbrıs ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanlarını ve stratejik çıkarlarını doğrudan etkileyen gelişmeler son yıllarda hız kazanmıştır. Özellikle Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY)'nin ABD ile derinleşen askeri iş birliği dikkat çekmektedir. Bu çerçevede; ABD'nin Kıbrıs'a uyguladığı silah ambargosu 2022 yılında kaldırılmıştır. GKRY lideri Hristodulidis ABD Başkanlık seçimleri öncesinde Beyaz Saray'da ağırlanmış ve Başkan Joe Biden görev süresinin sonunda 2025 Ocak ayında imzalamış olduğu kararname ile Güney Kıbrıs, ABD hükümetinden doğrudan askeri teçhizat ve hizmet satın alabileceği "F-M-S" programı; ABD'nin dost ülkelere, bu ülkelerin askeri teçhizatını modernize etmeleri amacıyla sağladığı askeri teçhizatın tedarikini kapsayan "E-D-A" program ile kara ve deniz sınır güvenliği ile terörle mücadele konularında eğitim ve ekipman sağlanmasını içeren "Onuncu Başlık Güvenlik Yardımı" programına dahil edilmiştir. Ayrıca Güney Kıbrıs deniz ve hava limanlarının Amerikan askeri birliklerine kullanıldığı ve bazı bölgelerde Amerika'nın yeni üsler kurma çalışmalarının devam ettiği bildirilmektedir.

Diğer taraftan Güney Kıbrıs hükümeti ile Fransa arasında imzalanan askeri anlaşma ile Limasol'la Larnaka arasındaki Zigi deniz üssü Fransız donanmasına, Baf'taki Papandreu hava üssü de Fransa hava kuvvetlerine tahsis edilmiştir.

Kıbrıs Cumhuriyeti'nin 1960'taki kuruluş antlaşmasına göre İngiltere'nin zaten Kıbrıs'ta Ağrotur ve Dikelya egemen üs bölgeleri bulunmaktadır.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Bu gelişmeler öncesinde Güney Kıbrıs; Amerikan petrol şirketi Exxon Mobil ve Chevron, Fransız petrol şirketi Total, İtalyan petrol şirketi Eni, İngiltere-Hollanda petrol şirketi Shell, Güney Kore petrol şirketi Kogas ve Katar Petroleum ile petrol ve doğalgaz anlaşmaları imzalamış bulunmaktadır.

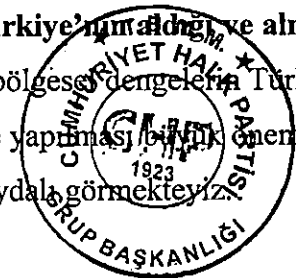
Ayrıca Güney Kıbrıs ile Birleşik Arap Emirlikleri arasında da askeri işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

17 Şubat 2025 tarihinde Kahire’de, ilişkilerimizi normalleştirmeye çalıştığımız Mısır ile Güney Kıbrıs arasında, Güney yönetiminin Doğu Akdeniz’de tek taraflı ilan ettiği Münhasır Ekonomik Bölgede yer alan tartışmalı Kronos (Blok 6) ve Aphrodite (Blok 12) doğal gaz sahalarının işletilmesiyle ilgili mutabakat zaptı imzalanmıştır ki bu anlaşma Güney Kıbrıs’ın açık deniz doğalgaz rezervleri için ilk ticarileştirme adımı olarak önem taşımaktadır.

Son olarak BM Genel Sekreteri Antonio Guterres’in girişimleriyle gelecek ay 17-18 Mart 2025 tarihlerinde Cenevre’de Kıbrıs meselesiyle ilgili olarak Türkiye, KKTC, Yunanistan, İngiltere ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) temsilcilerinin katılımı ile geniş kapsamlı bir toplantı yapılması planlanmıştır.

Gelinen noktada GKRY ve Yunanistan’ın ABD, Avrupa Birliği (AB) ve hatta Mısır, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri gibi Arap ülkelerinin desteğiyle Türkiye’ye karşı oluşturduğu koalisyon ve yapılan antlaşmalar Türkiye’yi etkisizleştirme, yalnızlaştırma, kuşatma amacı taşımakta, uzun vadeli jeopolitik riskler oluşturmakta ve Türkiye’nin ulusal güvenliği ile stratejik çıkarlarını zayıflatmaktadır.

Bu itibarla ABD, Yunanistan ve GKRY’nin Doğu Akdeniz ve Kıbrıs’ta yürüttüğü askeri ve siyasi faaliyetlerine yönelik, Türkiye’nin Doğu Akdeniz ve bölgesel enerji politikalarındaki menfaatlerini garanti altına almak için gerekli önlemlerin ivedilikle yapılması gerekmektedir. **Bu çerçevede; ABD’nin Doğu Akdeniz ve Kıbrıs’ta askeri varlığını artırmasının stratejik hedefleri ve bu durumun Türkiye’ye etkileri, GKRY ve Yunanistan’ın deniz yetki sınırları konusunda izlediği politikalar ve bu politikaların Türkiye’nin menfaatlerine verdiği zararlar ile GKRY ve Yunanistan’ın bu politikalarına karşı Türkiye’nin alması gereken hukuki ve diplomatik önlemlerin ve Doğu Akdeniz’de bölgesel dengeyi Türkiye lehine çevirmek adına gerekli stratejik hamleler konusunda istişare yapılması büyük önem arz etmektedir.** Bu kapsamda TBMM’de Genel Görüşme açılmasını faydalı görmekteyiz.

İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Gülcan KİŞ	MERSİNİ.	Gülcan
Mehmet Yılmaz Kara	Hatay	Mehmet
A. SİDİK YANIKMERDİ	BURSA	A. SİDİK
AMİNA TAŞKENT	Sakarya	Amına
Mustafa Erdem	Antalya	Mustafa
Süleyman Bülent	Aydın	Süleyman
AYKUT KAYA	ANTALYA	Aykut
Cemal Enginç	İstanbul	Cemal
Selma Karadağ	Manisa	Selma
Yüksel Taşkın	İzmir	Yüksel
GÜRSSEL ERDA	Elazığ	Gürsel
İbrahim ARSLAN	Edirne	İbrahim
Öğür Karoğlu	İstanbul	Öğür
İsmail Atakan İNVER	Karaman	İsmail
Nurhan Yontar	Tekirdağ	Nurhan
Aliye COŞAK	Antalya	Aliye
Öğüt KADAN SALLI	İstanbul	Öğüt
Seda Erda Kılıç	İzmir	Seda
Rahmi Askin TÜRERİ	İzmir	Rahmi
Orhan SARIACI	BURSA	Orhan

